

LUNDS
UNIVERSITET

Impactstudie vid Lunds universitet

INTERREGPROJEKT SCIENCE FOR SOCIETY 2.0

SOPHIE HYDÉN PICASSO OCH LOTTA SIMONSSON, VT 2020

Studiens upplägg

- Semistrukturerade intervjuer med doktorander och doktorandhandledare vid fakultet Humaniora och Teologi och Samhällsvetenskaplig fakultet under våren 2020
- 3 doktorander och 4 doktorandhandledare från fakultet HT
- 3 doktorander och 4 doktorandhandledare från fakultet S
- Urval: personer med intresse för forskningens genomslag i samhället

Intervjutesman

Hur ser doktorander och doktorandhandledare på forskningens genomslag i samhället?

Vad lägger de i begreppet impact, hur kan man som forskare göra för att nå genomslag med sin forskning utanför akademien, är det viktigt?

Förbereds doktorander på att åstadkomma genomslag i samhället med sin forskning?

Hur förbereds doktorander för att åstadkomma genomslag i samhället med sin forskning, är det universitetets ansvar att förbereda för detta (på övergripande nivå eller av handledaren), är det viktigt?

Talar det något om karriärvägar utanför akademien?

Förbereds doktorander inför en karriär utanför akademien, är det viktigt att förberedas inför en karriär utanför akademien, är det universitetets ansvar / handledarens ansvar, vad finns det för karriärvägar utanför akademien?

Temor för presentation av resultatet

- ”Syn på”/inställning till impact – vad lägger man i begreppet, ses det som positivt och viktigt?
- Hur ser man på och arbetar man med att stödja doktoranderna i att skapa genomslag med sin forskning – vad gör man idag? Hur ser man på och arbetar man för att stödja en karriär utanför akademien?
- Idéer och åsikter om att vidareutveckla arbetet med att stödja doktoranderna i att nå impact – vad kan vi göra i framtiden

Handledare om impact

- Varierad kunskap om impactbegreppet
- Skeptisk hållning, problematiserar dess betydelse och implikationer
- Föredrar terminologin forskningens *genomslag, betydelse, påverkan*
- Associeras med mätning, kvantifiering och styrd forskning
- Positiva till att forskning nyttiggörs men utan att mätas eller styras
- Många har en dubbel drivkraft, vill bidra till något mer med sin forskning, men alla ska inte hålla på med det
- Saknas tid till samverkan/nyttiggörande, något man gör på sin fritid, sker på bekostnad av publikationer
- Samtal om impact kommer snabbt in på spåret media

Handledare om impact

Jag tycker att det är ganska jobbigt ska jag säga... att nu ska vi hålla på med det också liksom! Det är ingen liten sak och jätteviktigt att det vi gör får någon slags genomslag.

Många forskare tror att det är svårt och är räddhågsna.

Sedan är det att forskningen i sig gynnas ju, kanske inte omedelbart här och nu, det är tunga projekt i allmänhet. [...] Å andra sidan finns det genombrott som man kan följa som bara kan bli till på basis av samverkansorienterad forskning.

Det är det här gratisarbete som är svårt att få finansierat som ska göras också. [...] Det tar både tid varje vecka men också att det krävs långa tidsperspektiv.

Vi ska göra saker som kommer samhället till godo NÄR det kommer samhället till god. Men det kan man aldrig veta. [...] Men principen måste vara riktig frihet. [Med hänvisning till finansiärers krav på impact.]

Jag har också varit jätteirriterad på det begreppet tidigare [impact], på att det ska vara med i alla ansökningar och så. Men byter man ut det mot genomslag så är det inte lika märkligt kan man tycka.

Doktorander om impact

- Impact är viktigt
- Man accepterarar begreppet, relaterar positivt/neutralt
- Skapar mening åt forskningen
- Känner ansvar för att ge något till samhället, uppnå samhällsförändring
- Tänker ett steg längre än kommunikation och mediakontakter
- Inte lockade av kommersialisering
- Saknar tid och utrymme för att ägna sig åt detta
- Upplever att det inte finns intresse på fakulteten och institutionen
- Införstådda med att den akademiska världen handlar om något annat

Doktorander om impact

Jag tänker att fokus är på att skapa kunskap men det är också viktigt att sprida kunskap.

Vi vill ju gärna göra praktisknära forskning, dels för att den ska bli verklighetsbaserad men också för att ha nära kontakt med de som ska tillgodogöra sig resultatet.

Jag tycker att det är väldigt viktigt, det borde vara mer fokus på det. Det finns inga krav på oss att göra det, det borde betonas mer och pratas mer om det.

Jag tänker att det nog lätt blir så att forskningen blir isolerad inom akademien, och att det just därför är viktigt att nå ut med min forskning. Det var en drivkraft för mig, och var det redan innan jag blev doktorand också.

Många av oss är redan engagerade i olika organisationer och funderar på hur man ska förhålla sig och tänka där. Men även tänka mer strategiskt framåt.

Vi har tid för forskning och utbildning men inte för tredje uppgiften. Om man förväntar sig impact behöver vi mer tid för att jobba med det.

Det är inte tydligt vad institutionen och fakulteten vill [...] Det är snarare att "Ja du kan göra det men du får göra det på din fritid", men det är ingen som säger "Toppen, gör detta och gör det till en del av ditt projekt".

Handledare om stöd till nyttiggörande

- Stödet ges slumpmässigt och individuellt
- Varierar med ämne, doktorandens intresse, handledarens kunskaper
- Man upplever sig sakna kunskap för att ge denna typ av stöd
- Fokus måste ligga på att slutföra avhandlingen
- De flesta doktorander vill stanna inom akademien
- Doktoranderna ska skyddas mot media och tidskrävande samverkan

Handledare om stöd till nyttiggörande

Jag tror att det är ganska individuellt, att det spelar roll vem är doktoranden, vem är handledaren, vilket ämne är det och sådär. Det görs nog inte på en regular basis.

Jag brukar säga att om du inte tar dina kurser och skriver din avhandling så kan du meritera dig hur mycket du vill, du blir inte doktor utan att skriva avhandlingen och ta kurserna. Frågan är hur man ska göra det där [nyttiggörande] utan att urholka de benen, tiden för att skriva avhandlingen och ta kurserna.

Om jag har doktorander som tycker detta är kul så uppmuntrar jag till att hålla på med det, men inte annars. Det är klart att det ser bra ut, men det ses inte som viktigt egentligen.

Jag tycker att det hade varit bra, att man borde egentligen diskutera det redan på A kursen och framåt. Och det borde vara ett starkt inslag på forskarutbildningen både för samhällsvetare och humanister att tänka lite mer praktiskt orienterat.

[Apropå utbildning/stöd till handledaren] Nej, jag har gått mina kurser i hur man handleder doktorander men tillämpning och impact har inte nämnts. Aldrig.

Doktorander om stöd till nyttiggörande

- Upplever att det inte prioriteras av handledare, fakultet eller LU
- Vill gärna ha mer stöd i hur man kommunicerar och nyttiggör sin forskning utanför akademien – för de som är intresserade
- Detta är ett lärandemål som doktoranderna ska kunna examineras på – men varierar hur den individuella studieplanen tolkas
- Vem har ansvaret? Handledaren, fakulteten och universitetet!

Doktorander om stöd till nyttiggörande

Man kan arbeta med samhällsutveckling utan att det är kommersiellt, det måste inte handla om att tjäna pengar. [...] Många kan vara skeptiska mot det kommersiella.

Det handlar om kultur, ett sätt att tänka som skulle kunna vara en del av kulturen på universitetet.

Det kunde vara ett sätt att lätta på den akademiska ångesten som vissa har också, inom humaniora specifikt kanske. Det känns mindre om man doktorerar på LTH t ex där man kanske redan är inom en yrkesbana. Men inom humaniora om man inte får en forskartjänst eller blir docent, vad ska man då göra? Att få tillfälle att se att andra har gjort saker - utbildningar, internet eller andra forum.

Jag vet att det finns en kurs som ges av LUI [“Commercialize your research”]. Men man uppmuntras inte att gå de kurserna generellt sett, man får ett email om dem men det finns inget positivt prat om dem. Det förvånar mig.

När det gäller strukturella förbättringar, skulle det behövas mer formella krav. [...] Det borde finnas mer press på att sprida din forskning. Det finns ett värde i att pusha folk lite granna.

Det skulle behövas ett nytt synsätt och förhållningssätt, på ledningsnivå och bland människor som leder institutionerna. De behöver komma ombord, de behöver tala positivt om dessa saker och driva det, uppmuntra forskare som vill skapa mer impact och vara entreprenuriella, ge mer möjligheter och lägga fram det på ett bättre sätt. Möjligheter handlar inte bara om att åka på akademiska konferenser utan också om seminarier kring dessa frågor.

Handledares förslag på stöd

- Stöd i mediakontakter
- Stöd på Forskningservice edyl centralt, kritisk till att skapa och bygga upp nya organisationer som tar hand om att doktoranderna ska sprida sin kunskap.
- Jobba mer aktivt med hur arbetsmarknaden ser ut
- Jobba mer med alumninätverk - ett informellt sätt att ha möten med människor som rört sig vidare
- Genomslag tar tid i anspråk, avlasta undervisningsbördan i gengäld

Doktoranders förslag på stöd

- Workshops för att dela erfarenheter, tankar och idéer med tidigare doktorander som valt olika karriärvägar. Hur är det t ex att starta företag?
- Sammanföra humanister med forskare inom andra områden.
- Stöd i mediakontakter – praktiskt, socialt, emotionellt. Rutiner på arbetsplatsen.
- Ett strukturerat samtal mellan doktorand, handledare och prefekt när det är ett år kvar
- Möjlighet för doktorander att få tillgång till institutionens upparbetade samarbetskontakter
- Workshops om innovation eller hur man skapar impact: befintliga stöd, verktyg, exempel
- Träning för doktorander i hur man för sig i det offentliga samtalet
- Integrera stödet i det befintliga upplägget, t ex på karriärdagen
- Praktik utanför akademien
- En strategi och ansvarig på fakulteten/institutionen för genomslag i samhället

Karriär utanför akademien

- Norm och utgångspunkt är att man ska fortsätta inom akademien
- De flesta disputerade inom ämnet stannar i akademien, finns inte många jobb utanför
- Begränsat med förberedelser för doktorander inför en eventuell karriär utanför akademien
- Finns med i den individuella studieplanen, marginellt fokus

Överlappande och mångtydiga begrepp

- Samverkan
- Aktivism
- Impact/nyttiggörande
- Innovation
- Tredje uppgiften

Utmaningar

- Tid och incitament saknas
- Terminologi och kommunikation viktig
- Finns okunskap om samverkan, impact, innovation
- Normer och synsätt inom akademien sätter hinder

LUNDS
UNIVERSITET